
HIRVATİSTAN CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ - 18 OCAK 2010

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

18 Ocak 2010

TEPAV Dış Politika Analisti

Sosyaldemokratik Partinin (SDP) adayı İvo Yosipoviç, 10 Ocak 2009da düzenlenen seçimin ikinci turunda Hırvatistanın yeni cumhurbaşkanı olarak seçildi. Oyların yüzde 60,29unu almayı başaran Yosipoviç, rakibi Milan Bandići yaklaşık yüzde 20lik oy farkıyla yendi. 27 Aralık 2009da gerçekleşen cumhurbaşkanlığı seçiminin birinci turunda büyük bir farkla birinci olmayı başardığı için, Yosipoviçin ikinci turu da kazanacağını öngörmek zor değildi. Yosipoviç 18 Şubat 2009da resmi olarak Hırvatistanın yeni cumhurbaşkanı olarak göreve başlayacak.

Seçim süreci boyunca sert kampanyaların yürütülmüş olması yüzünden, seçmenler açısından oyun hangi adaya verilmesi gerektiğine karar vermek kolay olmadı. Muhalefetteki SDPnin adayı İvo Yosipoviç baştan beri kamuoyu yoklamalarında en popülerdi. Kamuoyu yoklamalarından seçimin ikinci turuna da gidileceği anlaşıyordu. Ancak, Yosipoviçin ikinci turda bağımsız aday Milan Bandić ile yarışacağı aynı rahatlıkla öngörülemiyordu.

Yosipoviç ülkesinde iyi bir hukukçu olarak tanınıyor. Kampanyası boyunca yolsuzluklar ile organize suçlara karşı mücadele edeceğini ve adaletsizliğe yer vermeyeceğini vaat etti. Seçimin ikinci turunda sol duruşlu daha küçük siyasi partilerin desteğini aldığı gibi, birinci turda başarılı olamayan bazı adaylar da Yosipoviçin yanında durdu. Yosipoviçten farklı olarak Bandiće daha muhafazakâr kesimlerden oylar gitti. Kilise, yurt dışındaki Hırvatlar ve 1990ların ilk yarısında yaşanan savaşta vatani savunan kesimler Bandići destekledi. Gerçi Bandić seçimin ikinci turu için yürüttüğü kampanya kapsamında bütün kesimlere hitap etmeye çalıştı, ancak istediği başarıyı elde edemediği. Ancak Hırvatistan tarihinde ilk defa bağımsız bir adayın cumhurbaşkanlığı seçiminde yüzde 40a yakın oy alabildiği dikkate alınırsa, Bandićin de bir bakımdan başarılı olduğu söylenebilir.

Hırvatistan hükümetinin izlediği ekonomik politikalara karşı halkın duyduğu memnuniyetsizliğin en çok Yosipoviçin ve partisinin işine geldiği söylenebilir. Ne var ki cumhurbaşkanlık seçimi sürecinde SDPnin içinde bölünme çanları da çaldı. SDPnin genel başkan yardımcısı iken Bandićin seçime bağımsız aday olarak katılmış olması, partiden ihraç edilmesiyle sonuçlandı. Bandićin ihraç edilmesine karşı verilen tepkiler ise parti içinde var olan bölünmeleri su yüzüne çıkardı. Muhtemelen SDPden bazı isimler, Bandićin kuracağını anons ettiği yeni siyasi partiye transfer olacaktır.

Seçim sürecinde sadece muhalefette değil, iktidar partisi olan Hırvat Demokratik Birliğinde (HDZ)

de bazı dalgalanmalar yaşandı. Söz konusu partiden Nadan Vidošević ve Dragan Primoracın bağımsız adaylığını koymuş olmaları, HDZnin oylarının bölünmesine ve bu partinin aday olarak gösterdiği Andrija Hebrangın birinci turda başaramamasına neden oldu. Herbrangın başarısız olmasından ise Hırvatistanın eski başbakanı ve HDZnin önde gelen isimlerinden olan Ivo Sanader istifade etmeye çalıştı. 1 Temmuz 2009da sürpriz bir şekilde başbakan görevinden istifa eden Ivo Sanader, seçimin ikinci turunun arifesinde adeta parti içi darbe gerçekleştirecek şekilde parti yönetimini ele geçirmeye çalıştı. Bunun üzerine bazı analistler Sanaderin bazı yolsuzluklara karışmış olduğu, bu yüzden dokunmazlık elde etmek için yeniden siyasete girmeye çalıştığı yönündeki iddiaları gündeme getirdi. Ne var ki Sanaderin parti liderliğini ele geçirme çabaları, HDZnin bölünmesine ve hükümetin düşmesine yol açma ihtimallerini taşıdığı için, Sanaderin partiden tamamen ihraç edilmesine karar verildi.

Cumhurbaşkanlığı seçimi sona erdiğine göre, Hırvatistanın gündeminde dış politika konularının yeniden daha çok yer alması bekleniyor. Şimdiden yeni cumhurbaşkanı Yosipoviçin ülkeyi daha hızlı bir şekilde Avrupa Birliği üyeliğine taşıyacağına dair bir beklenti oluştu. Diğer taraftan, Avrupa Birliği üyeliğinin bir ön koşulu olarak, Hırvatistan komşularıyla ilişkilerini daha fazla geliştirme çabaları içinde olmak zorunda kalacak. Son haftalarda ise Hırvatistanın Sırbistan ile olan ilişkilerinde yeniden gerginlik tırmandırıcı gelişmeler yaşanıyor. Yosipoviç seçim sonrasında yaptığı bir açıklamada, Sırbistan ile ilişkilerde yaşanan sorunların çözülmesine yönelik girişimlerde de bulunabileceğine işaret etti. Bosna-Hersekteki siyasi krizin aşılmasında da Hırvatistanın önemli roller oynayabileceği dikkate alındığında, komşularla sıfır sorun isteyen Yosipoviçin doğru zamanda doğru koltuğa oturduğu söylenebilir.

Kaynak/Source: